

BLAND VAGNARNA

Alva står bredvid en stor hög med apelsiner.
Mammas röda jacka syns ingenstans.
Vagnar rullar förbi henne åt alla håll.
En röst i taket säger att fisken är billig.
Alva kramar sin nalle
och ropar "Mamma?" så tyst att ingen hör.

1. Vad kramar Alva?
2. Hur känner sig Alva?
Hur vet du det?
3. Var är Alva?
Hur vet du det?
4. Vad hade du gjort i Alvas ställe?
Varför?

STAKETET

Amina står vid staketet
medan de andra hoppar elastik.
Hon gungar på tårna i takt, fast ingen ser det.
”Amina!” ropar en flicka.
”Vi behöver en till!”
”Jag kan nog inte”, säger hon.
Sedan släpper hon staketet.
Efter tre hopp hör hon inte ens
att klockan ringer.

1. Vad gör Amina med tårna?
2. Vem säger ”Jag kan nog inte”?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Amina i början och i slutet?
Hur vet du det?
4. Amina står vid staketet.
Vad hade du gjort i hennes ställe?
Varför?

ELVA PRICKAR

Stolen surrar och åker bakåt.
Lampan lyser mig rakt i ögonen.
Jag räknar prickarna i taket, och det är elva.
Hon har munskydd och blå handskar.
Hon frågar: "Hur går det, Nils?"
"Jättebra", säger jag till taket.
"Gapa stort", säger hon, och det slurpar.
Stolen surrar upp igen, och jag säger: "Redan?"

1. Vad har hon på händerna?
2. Var är Nils?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Nils i stolen?
Hur vet du det?
4. Nils räknar prickar i taket.
Vad hade du gjort i hans ställe?
Varför?

TIO MINUTER

Sigrid öppnar dörren och stannar.
Blomkrukan ligger på sidan i en hög med jord.
Små tassavtryck går upp på soffan.
Lillebrors spade ligger på mattan.
På hyllan sitter katten med jord på nosen.
Det är tyst i lillebrors rum.
Om tio minuter kommer mamma hem.

1. Vad har katten på nosen?
2. Vad har hänt i rummet innan Sigrid öppnar dörren?
Hur vet du det?
3. Vem eller vilka har varit i rummet före Sigrid?
Hur vet du det?
4. Mamma kommer snart hem.
Vad hade du gjort i Sigrids ställe?
Varför?

HUNDEN MED GLASÖGON

Theo läser i en bok mellan höga hyllor.
Plötsligt skrattar han rakt ut.
Fyra huvuden vänder sig om,
och någon säger "Schh!"
"Viska nu", viskar morfar.
Men hans axlar skakar.
"Hunden har glasögon!" viskar Theo för högt.
Vid disken piper lånekortet.

1. Vad piper vid disken?
2. Var är Theo och morfar?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig morfar när Theo skrattar?
Hur vet du det?
4. Någon säger "Schh!"
Vad hade du gjort i Theos ställe?
Varför?

BARA VINDEN

Milo lägger sitt halva äpple utanför tältet
och släcker ficklampan.

Sniff, sniff, smack.

”Hörde du det?” viskar Elsa.

”Det är bara vinden”, säger Milo.

”Vinden smackar inte.”

Elsa drar i blixtlåset en gång till,

fast det är stängt.

Milo lyser ut.

En liten nos sniffar på äpplet.

1. Vad lägger Milo utanför tältet?
2. Hur känner sig Elsa när hon hör ljudet?
Hur vet du det?
3. Vem eller vad var det som smackade?
Hur vet du det?
4. Vad tror du att Milo och Elsa gör sedan?
Varför?

DEN NYA LUGGEN

Tilde frågar: "Vad tycker du om min nya lugg?"
Den är kortare på ena sidan.

Noel tittar väldigt länge på den.

"Den är ny. Och bra, mycket bra", säger han.

Försiktigt sätter han sin keps på hennes huvud.

"Tack. Jag vet", säger Tilde.

1. Vad sätter Noel på Tildes huvud?
2. Vad tycker Noel om Tildes lugg?
Hur vet du det?
3. Vad menar Tilde när hon säger "Jag vet"?
Hur vet du det?
4. Var det rätt av Noel att svara som han gjorde?
Varför?

DEN TOMMA PLÅTEN

Plåten på bänken är tom,
och kvar ligger bara smulor och strösocker.

”Mormor, bullarna är borta!” ropar Juni.

”Jaså? Det var nog lillebror”, säger mormor.

Strösockret ligger ända fram till mormors stol.

Lillebror sover i soffan, och hans händer är rena.

Mormor torkar sig snabbt om munnen.

1. Vad ligger kvar på plåten?
2. Hur känner sig Juni när hon ropar på mormor?
Hur vet du det?
3. Vem tror du tog bullarna?
Hur vet du det?
4. Mormor säger ”Det var nog lillebror”.
Vad hade du sagt i Junis ställe?
Varför?

DEN DÄR STRUMPAN

Otto står i dörren och tittar på sin systers spel.
”Jag letar efter min strumpa”, säger han.
”Du har den på foten”, säger Freja.
Efter en stund är han tillbaka.
”Jag letar efter mitt glas.”
”Du håller ju i det”, säger hon.
Freja flyttar sig åt sidan
och räcker honom tärningen.

1. Vad säger Otto att han letar efter första gången?
2. Varför står Otto i dörren?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Freja när Otto kommer tillbaka?
Hur vet du det?
4. Freja säger ”Du har den på foten”.
Vad hade du sagt till Otto i hennes ställe?
Varför?

HÖGST UPP

Kasper står högst upp på hopptornet.
Långt nere i det blå vattnet
simmar alla kompisarna.
Ester ropar till honom: ”Får du kalla fötter?”
”Nej!” säger Kasper, men han backar ett steg.
Han tittar på sina fötter.
De är varma av solen.

1. Vad tittar Kasper på?
2. Vad menar Ester med ”kalla fötter”?
Hur vet du det?
3. Varför säger Kasper ”Nej!”?
Hur vet du det?
4. Kompisarna simmar redan i vattnet.
Vad hade du gjort i Kaspers ställe?
Varför?

DET BLÅ PAPPERET

Jag river av det blå papperet.
I paketet ligger en grå mössa.

”Jaha. Tack”, säger jag.

”Gillar du den, Ibrahim?” frågar farbror.

”Den är jättefin.”

På kylskåpet sitter min önskelista.

Högst upp står det fotboll.

Jag drar på mig mössan och ler mot farbror.

1. Vad står högst upp på önskelistan?
2. Vad tänker Ibrahim
när han säger ”Den är jättefin”?
Hur vet du det?
3. Varför ler Ibrahim mot farbror?
Hur vet du det?
4. Farbror frågar om Ibrahim gillar mössan.
Vad hade du svarat?
Varför?

HANDSKARNA

Matchen är slut.
Resultattavlan visar 2 mot 3.

Hanna står kvar i målet.

Farmor ropar från sidan: ”Du räddade straffen!”

Hanna ler lite.

”Jag vet”, säger hon.

”Men vi förlorade.”

Hon sparkar en tom flaska hela vägen till bänken.

Handskarna tar hon inte av.

1. Vad ropar farmor från sidan?
2. Vad menar farmor med ”straffen”?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Hanna efter matchen?
Hur vet du det?
4. Hanna säger ”Men vi förlorade”.
Vad hade du sagt till henne i farmors ställe?
Varför?

SKRAMLET I HALLEN

I dag blev jag väckt av skrammel i hallen.
”Lea, dags att vakna”, viskade mamma.

Det var mörkt ute.

Mina fina byxor låg framme på stolen,
och väskan stod vid dörren.

Pappa gav grannen nyckeln.

”Vattna blommorna till söndag”, sa han.

”Har vi allt?” sa mamma tre gånger.

Jag smög ner min mjuka kanin i väskan.

1. Vad gav pappa till grannen?
2. Vem säger ”Vattna blommorna till söndag”?
Hur vet du det?
3. Vad ska familjen göra i dag?
Hur vet du det?
4. Vad tror du att Lea gör sedan?
Varför?

LISTAN

Listan sitter på dörren till gympasalen.
Jonna är drottning, och jag är träd nummer två.
”Grattis!” säger jag och kramar henne länge.
”Träd är viktiga”, säger jag till alla.
”De står still och syns hela tiden.”
Sedan går Jonna hem, och jag läser listan igen.

1. Vilken roll ska Jonna ha?
2. Hur känner sig den som berättar?
Hur vet du det?
3. Varför säger berättaren att träd är viktiga?
Hur vet du det?
4. Berättaren säger grattis till Jonna.
Vad hade du sagt i berättarens ställe?
Varför?

NY REGEL

Onsdag.
Det pep i taket,
och pappa viftade med en handduk.
Pannan i diskhon var helt svart,
och fönstret stod öppet.
Pappa sa: "Ny regel, Yara. Flingor till middag."
Det var den bästa regeln någonsin.
Jag hoppas att pappa lagar mat varje dag.

1. Vad viftar pappa med?
2. Vad har hänt i köket innan de äter?
Hur vet du det?
3. Varför säger pappa "Ny regel" om flingorna?
Hur vet du det?
4. Yara tycker att det är den bästa regeln någonsin.
Vad hade du tyckt?
Varför?

HASSANS JACKA

Jag fick låna Hassans jacka i går.
Fläcken på ärmen är lila,
precis som saften jag drack.
Jag har tvättat den två gånger.
Nu syns den nästan inte
om man håller armen så här.
I morgon åker vi på utflykt,
och Hassan vill ha jackan tillbaka.
Jag svarade: "Tack för lånet!"

1. Vilken färg har fläcken på ärmen?
2. Vad har hänt med Hassans jacka
medan berättaren har haft den?
Hur vet du det?
3. Vad händer troligen
när Hassan får tillbaka jackan?
Hur vet du det?
4. Vad hade du gjort i berättarens ställe?
Varför?

STRAX

Vilja har stövlarna på.
"Går vi nu?" frågar hon.
"Strax", säger pappa.
Han lagar cykeln.
Vilja tar av sig stövlarna.
Hon tar på dem igen.
"Är det strax nu?" frågar Vilja.
"Snart", säger pappa.
Han letar efter en skruv.
Till slut tvättar pappa händerna och ropar: "Kom!"
Vilja ligger och ritar.
"Strax", säger hon.

1. Vad gör pappa när han säger "Strax"?
2. Hur länge är pappas "Strax"?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Vilja när hon säger "Strax"?
Hur vet du det?
4. Pappa säger "Strax" till Vilja.
Gör han rätt?
Varför?

INTE ÄN

Det luktar sockervadd och popcorn.
Lampor blinkar i rött och gult.
Högt uppe skriker några, och sedan skrattar de.
Kön går framåt, och Lova håller hårt i biljetten.
”Vi kan gå ur kön om du vill”, säger moster.
Lova tittar upp när vagnarna susar förbi.
”Inte än”, säger Lova.

1. Vad håller Lova hårt i?
2. Var är Lova och moster?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig Lova i kön?
Hur vet du det?
4. Moster säger att de kan gå ur kön.
Vad hade du gjort i Lovas ställe?
Varför?

BENEN PÅ RYGGEN

”**B**ussen går om två minuter!” ropar morfar.
 ”Nu får du lägga benen på ryggen, Valter.”
 Valter lägger sig på magen på hallmattan.
 Han böjer benen och sträcker fötterna mot ryggen.
 ”Det går inte. Jag är för stel”, stönar han.
 Morfar suckar och skrattar på samma gång.
 Morfar drar upp honom, och de springer mot bussen.

1. När går bussen?
2. Vad menar morfar med ”lägga benen på ryggen”?
Hur vet du det?
3. Morfar suckar och skrattar på samma gång.
Vad känner han då?
Hur vet du det?
4. Bussen går snart.
Var det dumt eller bra
att morfar sa ”lägga benen på ryggen” just då?
Varför?

SKEDEN

”Jag har tappat min sked”, säger grävlingen.
”Jag har inte tagit den”, säger skatan.
”Det har jag inte frågat”, säger grävlingen.
”Den som hittar något får ha det”, säger skatan.
Högt uppe i skatans träd glittrar något.
Grävlingen sätter sig under trädet.
Han har gott om tid.

1. Var glittrar något?
2. Vem har grävlingens sked nu?
Hur vet du det?
3. Vad menar skatan
med ”Den som hittar något får ha det”?
Hur vet du det?
4. Vem ska ha skeden nu, tycker du?
Varför?

TACKFISKEN

Katten sopar köket och bär in ved.
Han hämtar till och med äggen i hönshuset.
Einar tittar upp från kaffet.
”Är du sjuk?”
”Jag är bara snäll”, säger katten. ”Hela dagen.”
Han ställer fiskespöet framför Einars stövlar.
”En snäll katt borde få en tackfisk”, säger han.

1. Var ställer katten fiskespöet?
2. Vem ska fånga tackfisken?
Hur vet du det?
3. Varför hjälper katten till så mycket?
Hur vet du det?
4. Ska Einar ge katten en tackfisk?
Varför?

LÄNGST IN I FRYSEN

Glassen längst in i frysen är min! /Nadia
Vilken glass? /Idris

Jordgubbsglassen från farmor. /Nadia

Hon sa att glassen var till den som diskar. /Idris

Jag har diskat i två dagar. /Nadia

Varför har din lapp en rosa fläck? /Nadia

1. Vilken färg har fläcken?
2. Vem är "hon" i Idris lapp?
Hur vet du det?
3. Vad menar Idris med sin första lapp?
Hur vet du det?
4. Vem tycker du har rätt till glassen,
Nadia eller Idris?
Varför?

HINKEN

Sorken hade ont i tassan och kunde inte gå långt.
”Bada du”, sa han till igelkotten. ”Det går bra.”
”Jag tycker ändå inte om vatten”, sa sorken.
Sorken hade redan handduken runt halsen.
Igelkotten gick.
Snart kom han tillbaka.
Han bar en hink med vatten från sjön.
Sedan satt de länge med tassarna i hinken.

1. Vad hade sorken runt halsen?
2. Hur kände sig sorken när han sa ”Det går bra”?
Hur vet du det?
3. Varför kom igelkotten tillbaka med en hink?
Hur vet du det?
4. Gjorde sorken rätt när han sa ”Det går bra”?
Varför?

DET KAN JAG LOVA

Märta och jag gjorde inget förbjudet i dag.
Det kan jag lova!

Vi lekte bara lugnt i ladan.

Vi rörde inte ens höet.

Nästan inte.

Det var konstigt att det kliade så i strumporna.

Pappa tittade länge på oss.

”Jaha”, sa han.

Han plockade ett strå ur Märtas hår.

Sedan hämtade han två krattor åt oss.

1. Vad hämtade pappa åt Märta och berättaren?
2. Vad gjorde Märta
och berättaren egentligen i ladan?
Hur vet du det?
3. Vad menade pappa när han sa ”Jaha”?
Hur vet du det?
4. Pappa plockade ett strå ur Märtas hår.
Vad hade du sagt till pappa i berättarens ställe?
Varför?

ÖVER HÄCKEN

Nu ska ni få höra om den
snappfingriga grannen.

Hon hade låst in fyrtiosju av barnens bollar.

Så Molly tejpade ihop en boll av gammal fisk.

Hon sköt den högt över häcken.

Grannen ryckte åt sig den och sprang till skjulet.

”Nu är den min”, väste hon och låste.

”Behåll den”, sa Molly, och solen sken på skjulet.

1. Hur många bollar hade grannen låst in?
2. Vad betyder ”snappfingriga” i texten?
Hur vet du det?
3. Varför gör Molly en boll av gammal fisk?
Hur vet du det?
4. Var det rättvist, det Molly gjorde mot grannen?
Varför?

INGEN SÅG

I dag hittade jag en hundralapp i parken.
Den låg under bänken vid gungorna, lite blöt.
Ingen såg när jag tog den.
Nu ligger den i en strumpa i byrån.
I morgon ska jag köpa godis för alltihop.
I går satt Elton på samma bänk och grät.

1. Vad ska berättaren köpa i morgon?
2. Varför lägger berättaren hundralappen i en strumpa?
Hur vet du det?
3. Hur hamnade hundralappen under bänken?
Hur vet du det?
4. Vad borde berättaren göra med hundralappen nu?
Varför?

BILDEN TILL MORMOR

Viggo står bredvid en tavla med tider.
Bilden till mormor är skrynklig i hans hand.
Folk drar väskor förbi honom åt alla håll.
En röst i taket ropar ut en ny tid.
Viggo tittar på klockan,
sedan på tavlan, sedan på klockan igen.

1. Vad har Viggo i handen?
2. Hur känner sig Viggo?
Hur vet du det?
3. Var är Viggo?
Hur vet du det?
4. Vad hade du gjort i Viggos ställe?
Varför?

FEM MINUTER

Oskar satt längst ut på bänken och knöt om skosnörena för tredje gången. Skor gnisslade mot golvet, och varje gång bollen träffade väggen smällde det så att ljudet rullade under taket. Luften var varm och luktade gummi.

”Fem minuter kvar”, sa tränaren utan att vända sig om.

”Jag är redo när du vill”, sa Oskar. Han hade sagt samma sak för en stund sedan, och tränaren nickade bara mot planen.

På väggen lyste siffrorna sju och nio, och klockan ovanför räknade ner mot noll. Alla de andra hade mörka svettfläckar på tröjorna. Oskars tröja var ren och torr, och han strök ut ett veck som redan var borta.

1. Hur många gånger hade Oskar knutit om skosnörena?
2. Hur känner sig Oskar? Hur vet du det?
3. Var är Oskar? Hur vet du det?
4. Tränaren säger att det är fem minuter kvar. Vad hade du sagt till Oskar? Varför?

LÄNGST BAK

Läraren sa att jag fick sitta var jag ville. Alla andra hade redan sina platser, och de flesta hade någon bredvid sig som viskade och skrattade. Jag valde bänken längst bak vid fönstret. Jackan hängde jag inte upp på kroken. Den fick sitta kvar på ryggen.

”Hej, jag heter Adam”, sa pojken framför mig och vände sig om.

”Gick du i en annan skola förut?”

”Ja”, sa jag. ”Det spelar ingen roll.”

”Okej”, sa Adam och vände sig bort igen.

Jag slog upp matteboken på sidan fyra och läste första raden tre gånger.

På rasten stod jag en bit från hopprepet och räknade tyst med de andra. Det gick bra ända till tjugosju, då snubblade någon. På lunchen åt jag långsamt och lyssnade. De pratade om en gympapåse som hade trillat ner i en toalett, och jag höll på att skratta högt.

När skoldagen var slut stod Adam vid min bänk.

”Jag går hem längs ån”, sa han. ”Du då?”

Jag tog väskan så snabbt att stolen åkte med.

1. Hur många gånger läste berättaren första raden i matteboken?
2. Varför hänger berättaren inte upp jackan på kroken?
Hur vet du det?
3. Hur känner sig berättaren under dagen? Hur vet du det?
4. Adam frågar ”Du då?” Vad hade du svarat i berättarens ställe?
Varför?

SKRAPET PÅ DÖRREN

Elias vaknade av att något skrapade på ytterdörren. Han sprang ut i hallen i strumpor, och pappa kom efter med håret åt alla håll. "Tre dagar", sa Elias och vred försiktigt om låset. Pricken spann och gick in som om han hade varit ute en vanlig natt. Han åt två skålar mat och sträckte ut sig på mattan. Elias satte sig bredvid och kliade honom bakom örat, och där satt en liten tuss sågspån. På ena tassens fanns en blå fläck som fortfarande var klibbig.

"Han är hel", sa pappa. "Det är huvudsaken."

"Men var har han varit?" sa Elias. "Han luktar som en målarburk."

"Jag vet inte", sa pappa och gick till fönstret. "Grannen kom hem från sin resa sent i går kväll."

På andra sidan gården stod grannens garagedörr på glänt. Därifrån hördes radion.

Pappa log. "Jag tror att jag bakar en sockerkaka i dag."

1. Vad hade Pricken på ena tassens?
2. Var kan Pricken ha varit under de tre dagarna? Hur vet du det?
3. Varför kom Pricken hem just i morse? Hur vet du det?
4. Vad hade du gjort i Elias ställe under de tre dagarna? Varför?

MÖSSAN

Klassen hade kommit fram till gården efter en lång bussresa, och luften luktade hö och fuktig jord. Moa stod vid staketet med båda händerna i håret, för hennes röda mössa hade försvunnit.

”Hon har tagit min mössa”, ropade Moa.

”Vem då, Frida?” frågade Kian.

”Nej, hon där borta, hon tuggar på den!”

Kian skrattade så att han fick stödja sig mot staketet. ”Gå och hämta den, då.”

”Jag vågar inte, hon stirrar på mig”, sa Moa.

”Fråga honom som kommer där, han jobbar här.”

En man i gummistövlar kom gående med en hink och skakade på huvudet. ”Hon äter allt”, sa han, ”till och med skor, men morötter gillar hon ännu mer.”

Han höll upp ett knippe morötter över staketet, och hon släppte mössan och kom fram till honom.

”Den är ju sönder”, sa Moa. Hon tog på sig den ändå.

1. Vad gör den som har tagit mössan, enligt Moa?
2. Vem är ”hon” som har tagit Moas mössa? Hur vet du det?
3. Vad är det för sorts gård som klassen har kommit till?
Hur vet du det?
4. Hur känner sig Moa när hon tar på sig mössan i slutet?
Hur vet du det?
5. Kian skrattar så att han får stödja sig mot staketet. Vad tycker du om det? Varför?

VID SAMMA BORD

Ines och Malte delade bord och räknade uppgifter i matteboken. Ines skrev snabbt och nynnade lite för sig själv.

”Sju gånger åtta är femtiofem”, sa hon högt och drog ett streck under svaret.

Malte tittade över hennes axel och skakade långsamt på huvudet.

”Du är ute och cyklar”, sa han.

Ines vände sig mot fönstret, men där fanns bara skolgården och en flaggstång.

”Jag är inte ute”, sa hon. ”Jag sitter här på en stol, och jag har ingen cykel.”

Malte höll tillbaka ett skratt. ”Räkna en gång till”, sa han och pekade på svaret.

Ines räknade på fingrarna, först åt ena hållet och sedan åt det andra. Hon suddade ut femman och skrev en sexa.

”Jaha”, sa hon. ”Då har jag väl cyklat klart.”

Malte skrattade så högt att alla tittade upp.

1. Vad är sju gånger åtta, enligt Ines?
2. Varför vänder sig Ines mot fönstret? Hur vet du det?
3. Vad menar Malte när han säger att Ines är ute och cyklar? Vad i texten får dig att tro det?
4. Malte skrattade så högt att alla tittade upp. Vad tycker du om det Malte gjorde? Varför?

BÄNKEN

Det luktade våta vantar i klassrummet när Hedda öppnade bänken för att hämta suddgummit. Överst låg en hopvikt lapp. Hon vecklade ut den bakom locket så att ingen skulle se. Bokstäverna var lila: "Din teckning är bäst. Fortsätt rita." Hedda vek ihop lappen igen och stoppade den i fickan.

Hon vände sig om och tittade på Tobias. I går hade han frågat vad hennes häst skulle föreställa, och nu satt han där och flinade.

"Vad var det?" viskade Tobias.

"Som om du inte visste", sa Hedda.

"Jag vet inte! Kolla." Tobias tömde sitt pennfodral på bänken. Det var bara svarta och blå pennor.

Isak satt ensam vid fönstret.

"Inte jag heller", sa han. "Jag har ingen lila penna."

Isak ställde sig upp och stoppade snabbt händerna i fickorna. Men Hedda hann se en lila strimma på hans långfinger.

-
1. Vilken färg hade bokstäverna på lappen?
 2. Varför tittar Hedda på Tobias när hon har läst lappen?
Hur vet du det?
 3. Vem skrev lappen? Hur vet du det?
 4. Varför tror du att någon skrev lappen till Hedda? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Det stod inget namn på lappen. Vad tycker du om att skriva en lapp utan namn? Varför?

TILL FÖRFATTAREN

Hej författaren,
Jag heter Bilal. Jag har läst din bok, men det var bara för att den låg kvar i klassrummet när de andra hade valt. Den var väl okej.

Kapitlet med kistan läste jag sex gånger, men det var för att jag hade glömt vad som hände. Mamma knackade på och frågade varför lampan i mitt rum lyste klockan elva på kvällen. Jag sa att jag letade efter en strumpa.

Finns det fler böcker om honom, eller var det bara den här? Det är inte så viktigt, jag undrar bara. Jag har redan tittat på hyllan i skolbiblioteket två gånger, och i bokaffären vid busshållplatsen också.

Hälsningar

Bilal

PS Det gick väl bra för honom i slutet? Jag läste slutet tre gånger till, ifall det hade ändrat sig.

1. Hur många gånger har Bilal läst kapitlet med kistan?
2. Vad tycker Bilal om boken? Hur vet du det?
3. Varför skriver Bilal att han läste boken bara för att den låg kvar i klassrummet? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför läser Bilal slutet tre gånger till? Hur vet du det?
5. Bilal skriver "Det är inte så viktigt, jag undrar bara." Borde han skicka brevet precis så? Varför?

KARTONGEN

Samir hittade kartongen längst in i mormors garderob. Överst låg ett svartvitt foto av elva barn framför ett fotbollsmål. Längst bak stod en målvakt med stora handskar och en keps neddragen över pannan. Bakom örat skymtade änden av en fläta, nästan helt gömd under kepsen.

”Vem är han med handskarna?” frågade Samir.

Mormor tog fotot och log. ”Han släppte bara in två mål hela sommaren.”

”Vad hette han?”

”Det var länge sedan.” Mormor strök med tummen över kepsen på fotot. ”Den fick aldrig tas av, inte ens när det regnade.”

Mormor vände på fotot. Där stod det med blyerts: Sommarlaget 1971. Under det stod elva namn, och tio av dem var pojknamn. Det elfte var Gunvor.

”Gunvor”, läste Samir. ”Det står ju på din brevlåda.”

”Jaså, det gör det.” Sedan tog hon upp de gamla handskarna ur kartongen och slog ihop dem, som om en boll var på väg.

-
1. Vad hade målvakten på huvudet?
 2. Mormor säger ”Han släppte bara in två mål hela sommaren.” Vem menar hon med ”han”? Hur vet du det?
 3. Varför fick kepsen aldrig tas av sommaren 1971, tror du? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Mormor tar upp de gamla handskarna. Vad hade du frågat henne i Samirs ställe? Varför?

LÖRDAG KLOCKAN 14

Nour 19.40: Jag och Arvid har bokat en bana på bowlinghallen på lördag klockan 14, och det finns plats för en till.

Arvid 19.41: Det blir fantastiskt! Jag och Nour har redan bestämt i vilken ordning vi ska kasta.

Zahra 19.47: Låter kul.

Zahra 19.47: Men jag har nog jättemycket läxor på lördag, så det blir svårt att hinna allting.

Nour 19.50: Jaha.

Nour 19.51: Du kan ju komma efter läxorna! Vi har banan i två timmar, så det gör inget om du kommer lite sent.

Zahra 19.53: Kanske.

Arvid 19.54: Vi kan vänta med första kastet tills du kommer, om du vill.

Nour 19.56: Jag skriver upp dig på vår bana, så att ingen annan hinner ta platsen.

Zahra 19.57: Då kommer jag! Jag tar med mina egna strumpor.

-
1. Vad är det första Zahra skriver?
 2. Arvid skriver "Det blir fantastiskt!" Vad är det som blir fantastiskt? Hur vet du det?
 3. Hur känner sig Zahra när hon har läst Nours och Arvids meddelanden? Hur vet du det?
 4. Varför skriver Zahra att hon har jättemycket läxor på lördag? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Nour skriver upp Zahra på banan innan Zahra har sagt ja. Gjorde Nour rätt? Varför?

HINKEN I HALLEN

Nova låg i sängen och försökte somna. Uppifrån hördes grannen, som sjöng falskt och alldeles för högt. Sedan blev det plötsligt tyst, och Nova somnade.

Nästa morgon vaknade hon av att det lät plopp, plopp. I hallen stod en plasthink under en mörk fläck i taket, och därifrån droppade det. Pappa kom rusande med en mopp, fortfarande i pyjamas.

”Det har regnat hela natten”, sa pappa, ”och nu läcker taket.”

”Men det regnar ju inte nu”, sa Nova.

”Då har det väl hunnit sluta. Eller så har ett rör gått sönder.”

Vattnet i hinken var vitt av skum. Nova doppade ett finger i skummet och luktade på det. ”Det luktar lavendel”, sa hon. Pappa sniffade också, tittade upp mot taket och suckade. ”Jag går upp och knackar. Ta med en handduk.”

-
1. Vad luktar vattnet i hinken, enligt Nova?
 2. Var kommer vattnet i hinken ifrån? Hur vet du det?
 3. Hur känner sig pappa i slutet av texten? Hur vet du det?
 4. Varför ber pappa Nova ta med en handduk? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Pappa säger ”Jag går upp och knackar.” Vad borde han säga när någon öppnar? Varför?

RUM 4

Ronja vaknade av ett prassel. Månen lyste in genom gardinen i rum 4, och klockan på väggen visade 01.20. I den undre sängen satt Hiba med ryggsäcken i knät. Hon tryckte ner en stor grå tröja i den och drog igen blixtlåset, långsamt, så att det inte skulle höras.

”Är du vaken?” viskade Ronja.

”Sov du, allt är bra”, sa Hiba.

”Varför är du uppe då?”

”Jag var törstig”, sa Hiba, men hon höll kvar ryggsäcken i knät och frågade i stället hur många nätter det var kvar.

”Tre. Vi åker på fredag.”

”Tre”, sa Hiba. ”Det är ju snart, det är bra.”

Ronja såg tröjans ärm sticka ut ur blixtlåset, och den var mycket större än något Hiba hade haft på sig under dagarna. Utanför dörren slog någon igen en toalettdörr, och sedan blev det tyst.

”Jag kan inte sova heller”, sa Ronja och flyttade sig närmare väggen. ”Vill du komma upp hit? Det finns plats.”

Hiba satt stilla en stund, och sedan ställde hon ryggsäcken på golvet.

-
1. Hur många nätter är det kvar, enligt Ronja?
 2. Hur känner sig Hiba? Hur vet du det?
 3. Vad menar Hiba när hon säger ”Det är ju snart, det är bra”?
Hur vet du det?
 4. Hur tror du att Hiba känner sig på fredag, när de åker? Varför?

TORSDAG HOS FARFAR

Selma stod vid diskhon och sköljde två kaffekoppar. En tallrik med smulor stod på bordet, och köket luktade kaffe och kanel.

Farfar kom in från vardagsrummet med tidningen under armen. Han stannade vid kylskåpet, där det satt en gul lapp. Med hans stora handstil stod det "Torsdag. Selma kommer. Bullar i frysen." "Nu är det nog dags för fika", sa han och öppnade frysen. "Du har väl inte hunnit äta något?"

Selma stängde av kranen och torkade kopparna långsamt. "Nej, inte än", sa hon. "Jag har väntat hela dagen på din kanelbulle." "Då ska du få två!" sa farfar och nynnade medan han plockade fram bullarna.

Selma ställde kopparna på bordet igen, en vid varje plats, och satte sig på samma stol som förut.

"Det är bra att du kommer, Selma", sa farfar. "Annars blir det så tyst här."

"Då kommer jag nästa torsdag också", sa Selma.

1. Hur många kaffekoppar sköljer Selma?
2. Vad har hänt i köket innan farfar kommer in? Hur vet du det?
3. Varför säger Selma "Nej, inte än"? Vad i texten får dig att tro det?
4. Farfar öppnar frysen och frågar om Selma har hunnit äta något. Vad hade du sagt i Selmas ställe? Varför?

SNÖRET

Tyra satte försiktigt ner träbåten i bäcken bakom skolgården. Den hade ett blått segel av en gammal tygremsa, och på skrovet hade hon skrivit sitt namn med sin finaste handstil. Hon hade arbetat med båten i tre veckor.

”Den flyter!” ropade Ravi. ”Får jag hålla i snöret?”

”Håll hårt”, sa Tyra.

”Jag håller, nej, vänta, nu gick det av!”

Båten gled långsamt iväg, snurrade två varv och försvann under gångbron.

”Förlåt, Tyra, det var bara snöret”, sa Ravi.

”Det gör inget”, sa Tyra.

”Men den var ju din!”

”Jag sa ju att det gör inget.” Hon torkade av händerna på tröjan, först den ena och sedan den andra, fast de inte var blöta.

”Jag kan bygga en ny åt dig”, sa Ravi.

”Det behövs inte”, sa Tyra.

Ravi sprang längs bäcken och tittade efter båten i vassen, medan Tyra stod kvar vid bron och räknade sakta till tio. Sedan sprang hon efter honom och ropade: ”Vänta på mig!”

1. Hur länge hade Tyra arbetat med båten?
2. Hur känner sig Ravi när båten har försvunnit? Hur vet du det?
3. Vad menar Tyra när hon säger ”Det gör inget”? Hur vet du det?
4. Varför springer Ravi längs bäcken och tittar efter båten?
Vad i texten får dig att tro det?
5. Ravi säger att han kan bygga en ny båt åt Tyra. Vad hade du svarat i Tyras ställe? Varför?

SKOLLOPP

Torsdag kväll. I morgon är det skollopp, tre varv runt fotbollsplanen, och Loke och jag har bestämt hur vi ska göra. Vi ska springa sida vid sida och ta det lugnt, precis som förra året, och sedan ska vi äta varsin glass när vi kommer i mål. Jag har redan köpt två glassar, och mamma har lovat att inte röra dem i frysen.

Fredag kväll. Jag vann! Fröken tog ett kort på mig vid mållinjen medan alla klappade, och jag fick en guldmedalj av plast med ett snöre i fel färg. När jag kom hem la jag medaljen längst ner i strumplådan. Mamma undrade varför jag inte ville ha någon glass efter middagen, och jag sa att jag var alldeles för mätt. Det var jag inte. Loke kom in som fyra. Han sa "Grattis" utan att titta på mig och gick hem åt andra hållet, fast han bor på samma gata som jag. Det är inte mitt fel att jag springer fort. Ett lopp är ju ett lopp. Jag har inte öppnat frysen.

-
1. Hur många glassar hade berättaren köpt?
 2. Vad blev det av planen som berättaren och Loke hade?
Hur vet du det?
 3. Varför lägger berättaren medaljen längst ner i strumplådan?
Hur vet du det?
 4. Varför har berättaren inte öppnat frysen? Hur vet du det?
 5. Vad tror du att texten vill säga om att vinna? Varför?

EN RUNDA

Rummet hade blivit större under natten. Där sängen hade stått fanns fyra små märken i golvet, och på väggen satt ljusa fyrkanter efter alla affischerna. Mamma hade skrivit "Vincent's saker" på kartongerna med tjock penna. Jag låtsades att jag inte såg dem.

"Gå ut en stund innan vi åker", sa pappa. "Du är bara i vägen här." Jag gick, mest för att slippa tjetet. Det var en ren slump att jag gick förbi skolan. Det var också en slump att jag stannade vid fotbollsplanen och sparkade tre gånger på målstolpen, som vanligt. Grannen vattnade sina krukor vid grinden.

"Är du ute så tidigt, Vincent?" ropade han.

"Jag går bara en runda", sa jag. "Det är ingenting."

"Jaså", sa grannen och torkade händerna på byxorna. "Kom och hälsa på i sommar, hör du."

Vid muren nära hållplatsen tog jag en slät sten och stoppade den i jackfickan. Jag vet inte varför.

När jag kom tillbaka hade pappa burit ut den sista kartongen. Jag lade cykelhjälmen överst, så att den skulle komma fram först.

-
1. Vad stoppar Vincent i jackfickan?
 2. Varför går Vincent förbi skolan och fotbollsplanen?
Hur vet du det?
 3. Hur känner sig Vincent i slutet, när han lägger cykelhjälmen överst? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Grannen säger "Kom och hälsa på i sommar, hör du." Vad hade du svarat i Vincents ställe? Varför?

NÅGON HAR VARIT HÄR

Tmorgon är det medeltidsdag i min klass, och alla ska komma utklädda till riddare eller prinsessor. Jag har ingen utklädnad och har bestämt mig för att vara sjuk. Vid middagen sa jag att jag hade ont i magen. Min storasyster Emelie tittade på mamma, och mamma tittade på taket.

Sedan upptäckte jag att någon hade varit i mitt rum. Tejpen var borta, och den stora saxen, och silverpappret från julen, och tv-kartongen som mamma hade sparat. Jag visste precis vem det var.

Emelie kom ut ur sitt rum och stängde dörren snabbare än vanligt.

”Har du varit i mitt rum?” frågade jag.

”Nej, varför skulle jag det?”

”Du har glitter på kinden.”

”Det är min nya stil”, sa hon. ”Jag har mycket att göra, Ruben. Gå och bli sjuk någon annanstans.”

Hennes dörr smällde igen. Senare låg jag vaken och hörde en sax klippa där inne, och Emelie som mumlade för sig själv: ”Skölden är klar. Nu är det bara hjälmen kvar.”

Jag drog täcket över huvudet och somnade med ryggen mot väggen, så att hon inte skulle kunna ta något mer.

1. Vilka saker är borta från Rubens rum?
2. Varför tittar mamma på taket när Ruben säger att han har ont i magen? Hur vet du det?
3. Varför svarar Emelie nej när Ruben frågar om hon har varit i hans rum? Vad i texten får dig att tro det?
4. Vad förstår du i slutet som Ruben inte förstår? Hur vet du det?
5. Ruben somnar med ryggen mot väggen så att Emelie inte ska kunna ta något mer. Vad hade du gjort i hans ställe? Varför?

DEN TRÖTTA HÄSTEN

Det berättas att det i Värmland bodde en bonde som var så snål att han jagade bort sparvarna från gården. Hans lada var redan full av torrt hö. En eftermiddag kom Karin från det lilla torpet vid sjön springande uppför backen, barfota och andfådd. Bakom skogen hade det börjat mullra, och svalorna flög lågt över ängen.

Hon frågade om hon fick låna hästen en timme, för deras hö låg kvar på ängen, och det var kons mat i vinter. Bonden tittade mot stallet. Där stod hästen och åt i lugn och ro, och den lyfte huvudet när den hörde Karins röst, för de var gamla vänner.

”Hästen är trött”, sa bonden.

Karin sprang hem, men då hände något underligt. Det blev stilla, som om skogen höll andan. Sedan small det, och hästen sparkade upp stalldörren och sprang nerför backen. När bonden kom ner till torpet stod hästen redan vid Karins vagn. Himlen var svart, och de första tunga dropparna föll. Bonden stod länge med hästens rep i handen. Sedan tog han en högaffel och började lasta. Det berättas att han aldrig mer sa att en häst var trött.

1. Vad gör hästen när bonden tittar mot stallet?
2. Vilken tid på året är det? Hur vet du det?
3. Varför börjar bonden lasta Karins hö? Vad i texten får dig att tro det?
4. Bonden säger aldrig mer att en häst är trött. Har han blivit snäll på riktigt? Varför?

KLONK

Parkeringen bakom skolan var full av bord med gamla tallrikar, böcker med bruna kanter och en cykel utan sadel.

Någon ropade att allt i lådan kostade fem kronor. Anton och Iris gick från bord till bord med en tjugolapp var i fickan.

”Den där måste du prova”, sa Iris och lyfte en riddarhjälm av plåt ur lådan.

”Prova du, den passar säkert”, sa tanten bakom bordet och nickade.

Anton tryckte ner hjälmen över huvudet, och det sa klunk.

”Hur ser jag ut?” Rösten lät som om den kom ur en plåtburk.

”Som en riddare”, sa Iris och fnissade, ”fast en liten riddare.”

Anton drog och drog, men hjälmen satt fast.

”Då är den såld”, sa tanten, ”för fyrtio kronor.”

”Men det var hon som sa att jag skulle prova!” ropade Anton och pekade åt fel håll, på en golvlampa med fransar.

Iris tittade på tanten, och sedan tog hon något ur fickan och lade det på bordet.

”Halva”, sa hon, ”och resten betalar han.”

Tanten stoppade sedeln i sin väska och tog fram en flaska matolja under bordet. ”Lugn, det här brukar hjälpa.”

-
1. Vad hade Anton och Iris i fickan?
 2. Vad är det för slags ställe som Anton och Iris är på?
Hur vet du det?
 3. Det står att ”hon” tar något ur fickan och lägger det på bordet.
Vem är hon? Hur vet du det?
 4. Varför har tanten en flaska matolja under bordet? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Vem borde betala för hjälmen? Varför?

TRAPPSTEGET

Om Tekla ska du veta en sak: hon behövde ingen. Hon hade en nyckel i ett snöre runt halsen, en blå ryggsäck och ett eget trappsteg utanför porten. Det räckte. Varje eftermiddag satt hon på trappsteget och åt sin smörgås, men hälften sparade hon i fickan, för säkerhets skull.

Den fjärde dagen kom han. Han var stor och grå och luktade som en blöt matta, och han lade sig över hennes gympaskor utan att fråga. ”Han heter Baron”, sa en gammal man i tofflor som stod i porten. ”Får han ligga kvar en stund? Han har bara mig, och jag pratar för mycket om väder.”

”Jag behöver ingen hund”, sa Tekla.

”Det var inte det jag frågade”, sa mannen.

Du kanske tror att Tekla gick in då, men det gjorde hon inte. Hon satt kvar medan mannen berättade om tre sorters regn, och Baron låg kvar på hennes fötter. Jag vet inte vart den halva smörgåsen i fickan tog vägen, men Baron såg nöjd ut. Nästa dag hade Tekla två smörgåsar i ryggsäcken.

1. Vad gör Tekla med hälften av smörgåsen?
2. Vem är ”han” som kommer den fjärde dagen? Titta bara på orden före hans namn. Vad i texten får dig att tro det?
3. Hur känner sig Tekla de första dagarna på trappsteget? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför har Tekla två smörgåsar i ryggsäcken nästa dag? Vad i texten får dig att tro det?
5. Mannen sa ”Det var inte det jag frågade.” Var han snäll eller lite elak mot Tekla? Varför?

BILJETTEN

Fastern sa alltid att en pojke blir snäll av att sitta still. Jeb hade aldrig suttit still länge nog för att ta reda på det. Nu hade hon köpt en biljett åt honom för tio cent. På biljetten stod det att en präst skulle tala i kyrkan från klockan sju till tio.

När Amos och Eli kom barfota nerför gatan, höll Jeb upp biljetten mot solen som om den var av guld.

”Jag skulle aldrig sälja den”, sa han. ”Inte ens för en sköldpadda.” Eli höll fram en liten sköldpadda i sin hatt. Amos tittade på Eli och tog fram en kam och en pilspets.

Jeb suckade djupt, som en man som måste sälja sin enda ko. Amos fick biljetten, och Jeb fick kammen, pilspetsen och sköldpaddan. Hur sköldpaddan kom med i bytet kunde ingen av dem förklara.

När kyrkklockan slog sju satt Jeb på bryggan vid floden med fötterna i vattnet. Sången från kyrkan hördes över vattnet, och Jeb tyckte att den aldrig hade låtit så vackert. Det kunde bero på att han aldrig hade hört den på så långt håll.

1. Vad stod det på biljetten?
2. Vad vill Jeb att Amos och Eli ska göra när han säger ”Jag skulle aldrig sälja den”? Hur vet du det?
3. Varför tar Amos fram sin kam och sin pilspets? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför säljer Jeb biljetten? Hur vet du det?
5. Var det smart eller fult av Jeb att sälja biljetten på det sättet? Varför?

KOPPEN MED GULDKANT

I det gamla skåpet bredvid kakelugnen stod en kopp av fint porslin med guldkant. ”En gång drack en greve ur mig”, sa koppen varje kväll. ”Han sa att han aldrig hade sett något så vackert.” För varje kväll blev greven lite finare. Bredvid henne stod en tjock brun mugg. Den användes varje morgon, och koppen höll sig en bit ifrån den, för vardag kan smitta.

Koppen stod alltid med samma sida ut mot rummet. ”Jag tycker inte om varmt vatten”, sa hon. ”Det är för vanliga koppar.” En söndag kom prästen på besök, och flickan i huset ställde fram den fina koppen på den vita duken. ”Äntligen”, viskade koppen. Flickan höllde upp kaffe. Efter en stund växte en brun fläck på duken, alldeles vid koppens fot.

Prästen fick dricka ur muggen i stället, och han sa att kaffet var gott. Koppen ställdes tillbaka längst in i skåpet, med samma sida ut som förut. ”Där står jag helst”, sa hon. ”Där är det lugnast för den som är fin.” Muggen svarade inte, för den stod kvar hos prästen och höll hans kaffe varmt.

-
1. Var på duken växer den bruna fläcken?
 2. Varför står koppen alltid med samma sida ut mot rummet?
Vad i texten får dig att tro det?
 3. Vad menar koppen när hon säger ”Där står jag helst”?
Hur vet du det?
 4. Vem är finast, koppen eller muggen? Varför?

TÄNDSTICKORNA

Farmor hade varit mattelärare i fyrtio år. Hon räknade fortfarande ut allt i huvudet, också vad maten kostade innan kassan hann pipa. Varje söndag spelade hon kort med Jakob och kusinen Hawa vid köksbordet. De satsade tändstickor, och den som fick högst summa på sina två kort tog alla tändstickorna. Jakob hade knappt sagt någonting sedan han kom.

”Akta er nu, för i dag tänker jag fuska”, sa farmor och blinkade. Hawa fick elva och farmor nio. Jakob vände sina kort, en sexa och en femma.

”Sex och fem blir tolv, så då vinner Jakob”, sa farmor.

”Elva”, sa Hawa.

”Tolv”, sa farmor bestämt och sköt alla tändstickorna över till Jakob.

I nästa runda höll farmor sina kort så lågt att Jakob kunde se vartenda ett.

”Farmor, jag ser dina kort”, sa Jakob.

”Jaså, gör du det”, sa farmor och höll dem ännu lägre.

”Det är orättvist!” sa Hawa och lade ner sina kort på bordet.

”Ja”, sa farmor, ”jag sa ju att jag skulle fuska.”

Efter en halvtimme hade Jakob tjugo tändstickor och farmor två, och då skrattade Jakob för första gången på hela dagen.

-
1. Vad hade farmor varit i fyrtio år?
 2. Farmor säger att hon tänker fuska. Vad betyder ”fuska” när farmor säger det? Hur vet du det?
 3. Farmor säger ”Jaså, gör du det” och håller korten ännu lägre. Vad menar hon? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Hawa säger ”Det är orättvist!” Vad menar hon? Hur vet du det?
 5. Gjorde farmor rätt när hon fuskade? Varför?

RENA HÄNDER

Jag har aldrig sagt att jag spelar piano bra. Jag sa till Mehdi att jag spelade lite piano, mest svåra stycken. Det är en stor skillnad. Men Mehdi berättade det för sin granne Rut, och Rut har ett piano och en massa regler. Man tar av sig skorna, man tvättar händerna, och man rör inte pianot förrän man har ätit en bulle. Nu satt jag på hennes pall med rena händer och bullsmulor på tröjan.

”Varsågod”, sa Rut och knäppte händerna. ”Ingen har spelat på det sedan min man levde.”

Jag lyfte händerna över tangenterna. Tangenterna var väldigt vita, och det fanns väldigt många. Mehdi stod bredvid med ett glas röd saft. Han tittade på mina händer en lång stund. Sedan tittade han på saftglaset.

En kvart senare satt vi i Ruts kök igen. Mehdi hade på sig en av Ruts tröjor, och hans egen hängde rosa och blöt över en köksstol.

Pianolocket var stängt. På vägen hem sa Mehdi: ”Svåra stycken är nog svåra. Man kanske måste öva några år först.”

”Minst”, sa jag. Mehdi är faktiskt klok ibland, fast han är så klumpig.

-
1. Vad har Mehdi i handen när berättaren sitter vid pianot?
 2. Vad hände under den kvart som texten hoppar över?
Hur vet du det?
 3. Varför säger Mehdi att man kanske måste öva några år först?
Vad i texten får dig att tro det?
 4. Rut säger att ingen har spelat på pianot sedan hennes man levde. Vad borde berättaren göra nu? Varför?

FÖNSTRET PÅ ANDRA SIDAN

Vuxna ser ett fönster och tänker på gardiner. Jag var likadan den veckan jag var barnvakt åt Selin. Varje kväll klockan åtta vinkade hon från köksfönstret mot ett fönster på andra sidan gården. Där tändes en lampa, och en gammal dam vinkade tillbaka. "Det där är mitt fönster", sa Selin.

"Det är någon annans lägenhet", sa jag.

"Det är mitt fönster", sa hon igen, som om jag inte hade hört.

På torsdagen var fönstret mörkt.

"Varför är det mörkt i mitt fönster?" frågade Selin.

Jag sa att damen hade lagt sig. Selin frågade igen, och jag sa att damen kanske var bortrest. Jag skulle diska och betala räkningar, och sådant tycker vuxna är viktigt. Hon frågade en tredje gång och tog sedan på sig skorna.

Vi fick knacka länge innan damen öppnade. Lampan i hennes fönster hade gått sönder, och hon nådde inte upp. Jag skruvade i en ny.

"Jag trodde inte att någon skulle sakna den", sa hon och tittade på Selin.

Tillbaka i köket ställde jag mig vid fönstret fast Selin redan sov, och där borta lyste lampan. Jag vinkade, och någon vinkade tillbaka.

1. Vad gjorde Selin varje kväll klockan åtta?
2. Selin säger "Det där är mitt fönster". Vad menar hon med "mitt"? Hur vet du det?
3. Varför tar Selin på sig skorna? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför ställer sig berättaren vid fönstret fast Selin redan sover? Hur vet du det?
5. Vem gjorde mest för damen, Selin eller berättaren? Varför?

TILL SKÄRET

Frans hade bestämt sig redan vid frukosten, och han hade alla skälen färdiga för ett gräl.

”Jag ror ut till skäret alldeles ensam”, sa han.

Mormor satt på en stol vid trappan och rensade abborre med den gamla fiskkniven.

”Gör som du vill”, sa hon.

Frans väntade, men hon sa ingenting mer, och måsarna skrek över bryggan.

Han stod länge på bryggan. Vattnet var mörkare ute vid skäret än i viken, och vinden drog mörka streck över ytan. Flytvästen låg redan i båten, fast han inte hade lagt den där.

”Det blåser”, ropade han upp mot trappan.

”Lite”, sa mormor utan att titta upp.

”Från fel håll”, sa Frans.

”Det gör det ofta”, sa mormor.

Frans satte sig i båten och väntade utan att knyta upp repet.

När han kom upp igen hade mormor flyttat sin stol till klippan, där man ser ut till skäret. Kikaren låg i hennes knä, och fisken låg kvar i hinken, halvt rensad.

”Jag ror i morgon när vinden har vänt”, sa Frans.

”Det är bra”, sa mormor. ”Då vet jag när jag ska sitta här och titta på fåglarna.”

-
1. Vad låg redan i båten?
 2. Hur känner sig Frans när han står på bryggan? Hur vet du det?
 3. Vad menar mormor när hon säger ”Gör som du vill”?
Vad i texten får dig att tro det?
 4. Mormor säger att hon ska sitta på klippan och titta på fåglarna.
Vad menar hon? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Vem bestämmer om Frans ska ro, Frans eller mormor? Varför?

DITT RUM

Hej storebror!

Nu har jag ditt rum, och det är dubbelt så stort som mitt gamla och har ett fönster mot gården. Du sa alltid att jag aldrig skulle få komma in här, men nu bor jag här, så det så.

Det finns några saker som du borde veta. Elementet klickar ungefär trehundra gånger varje natt, och det vet jag, för jag har räknat. Dina affischer sitter kvar på väggen, eftersom jag inte har hunnit ta ner dem. Det luktar fortfarande din deodorant, och mamma tjatar om att jag ska vädra, men det har jag inte hunnit heller.

Mamma säger att det är mitt rum nu. Jag säger att jag lånar det.
Hälsningar Yasin

PS Kommer du hem på jullovet? Då får du sängen. Jag kan sova på madrassen på golvet, det gör jag ju varje natt ändå.

-
1. Varför sitter storebrors affischer kvar, enligt Yasin?
 2. Vad har hänt innan Yasin skriver brevet? Hur vet du det?
 3. Yasin säger att han "lånar" rummet. Vad menar han med det? Vad i texten får dig att tro det?
 4. I början skriver Yasin som om han är glad över rummet. Är han det? Hur vet du det?
 5. Vad tror du att storebror förstår när han läser brevet? Varför?

TVÅ MINUTER

Elin stod i halvmörkret och drog upp strumporna för tredje gången. Stolar skrapade mot golvet därute, och varje gång någon hostade hördes det hela vägen in. Luften var varm och luktade damm.

”Två minuter kvar”, viskade fröken utan att titta på henne.

”Jag kan gå först om du vill”, sa Elin. Hon hade sagt samma sak för en stund sedan, och fröken nickade bara mot ljuset där framme.

Bakom henne tickade en klocka, och över dörren ut mot salen blinkade en röd lampa. De andra hade glittriga dräkter som prasslade när de rörde sig. Elins lapp var mjuk och skrynklig i kanterna, och hon vek den en gång till.

1. Hur många gånger hade Elin dragit upp strumporna?
2. Hur känner sig Elin? Hur vet du det?
3. Var är Elin? Hur vet du det?
4. Fröken viskar att det är två minuter kvar. Vad hade du sagt till Elin? Varför?

LAPPEN

Amira kom femton minuter för tidigt. Det var fredag eftermiddag, och trottoaren var full av folk på väg hem.

Hon stod utanför dörren och läste sin lapp en gång till. På lappen stod tre saker som hon ville säga, och hon kunde dem redan utan lappen. Dörren hade en liten klocka som pinglade när någon gick in. Inifrån luktade det nybakat bröd och kanel.

Hon gick in och ställde sig vid disken. Bakom glaset låg rader av kanelbullar, och någonstans brummade en ugn. En kvinna i förkläde torkade händerna på en handduk.

”Är du Amira?” frågade hon.

”Ja”, sa Amira. ”Jag är lite tidig. Det gör ingenting om jag får vänta.”

”Du får sitta där borta.”

Amira satte sig vid fönstret och vek ihop lappen till en liten fyrkant.

Utanför rullade en buss full av skolbarn förbi. Klockan på väggen visade 15.50. Kvinnan vid disken räknade mynt i en liten skål. Amira tog upp mobilen, tittade på den och la ner den igen utan att ha skrivit något. När dörren bakom disken öppnades hade hon redan rest sig. ”Jag kan börja nu”, sa hon.

-
1. Hur många minuter för tidigt kom Amira?
 2. Hur känner sig Amira när hon sitter vid fönstret?
Hur vet du det?
 3. Var är Amira? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Vad tror du händer efter att Amira har sagt ”Jag kan börja nu”? Varför?

KASSAN

Det var varmt, och från badbryggan hördes skrik och plask. Två barn stod på tå vid luckan och kikade in. Den äldre, en pojke med blöta badbyxor, höll ut en näve mynt på disken och räknade högt. "Trettio, trettioett." På skylten över Hugos huvud stod det: Glass, en kula 25 kronor. "Vi vill ha två", sa pojken. Hugo tittade på mynten och sedan på de röda ansiktena. Han sköt in mynten i lådan, gjorde kulorna extra stora och slog in två glassar i kassan. På displayen stod det 50. Barnen sprang iväg med var sin strut.

Klockan sex stängde Hugo luckan. Chefen räknade pengarna två gånger.

"Det fattas nitton kronor", sa hon.

"Jag kanske gav fel växel", sa Hugo.

Han torkade av disken, som redan var ren.

"Kanske det", sa chefen. "Kassan har stämt varje kväll sedan juni."

Hugo sa inget. Chefen tittade på skylten och sedan på honom.

Fläkten i taket surrade. Hugo tog upp plånboken ur fickan och la en tjugolapp på disken.

"Det var jag", sa han.

Chefen räckte honom en krona i växel. "Nästa gång frågar du mig först", sa hon. "Jag hade sagt ja."

-
1. Hur mycket kostar en kula glass enligt skylten?
 2. Varför gör Hugo kulorna extra stora? Hur vet du det?
 3. Varför fattas det nitton kronor i kassan? Hur vet du det?
 4. Vad tror chefen när Hugo säger att han kanske gav fel växel? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Hur känner sig Hugo när chefen säger att det fattas pengar? Hur vet du det?
 6. Hugo svarar att han kanske gav fel växel. Gjorde han rätt? Varför?

FISKGRATÄNG

Stella ställde ner sin bricka mitt emot Emil. Bestick klirrade mot tallrikar, och man fick luta sig fram för att höras. Vid bordet bredvid salladsbaren satt Wilma med sina kompisar, och på hennes bricka stod fiskgratäng. Emil hade bytt till en ren skjorta efter gympan, och framför honom stod en jättestor portion fiskgratäng och en vattenkanna.

”Fiskgratäng”, sa Stella. ”Sedan när äter du fisk?”

”Jag älskar fisk, det har jag gjort i flera månader”, sa Emil och hällde upp mer vatten.

”Förra året sa du att fisk smakade gammal badsvamp.”

”Folk ändrar sig”, sa Emil, tog en tugga och svalde hårt.

”Och du brukar alltid sitta vid fönstret.”

”Här är det lugnare.”

”Lugnare, bredvid salladsbaren, där det är värsta oväsendet?”

Emil svarade inte, men vid salladsbaren skrattade någon högt, och han vred huvudet en bit och sedan tillbaka.

”Vad sa hon egentligen?” viskade Emil.

”Vem då, jag sitter ju med ryggen mot hela matsalen”, sa Stella.

”Ingen, jag menade ingen särskild.”

”Nej då, ät din fisk”, sa Stella.

Emil tog en ny tugga och drack ett glas vatten.

När Wilma reste sig med sin bricka reste sig Emil också, fast hans tallrik var nästan full. Han ställde den på diskbandet precis efter henne och gick sedan ut med långa steg, utan att se sig om. Stella följde efter honom och log hela vägen till korridoren.

1. Vad sa Emil förra året att fisk smakade?
2. Emil viskar ”Vad sa hon egentligen?” Vem menar han med ”hon”? Hur vet du det?
3. Varför dricker Emil så mycket vatten? Hur vet du det?
4. Emil säger att han älskar fisk. Vad menar han egentligen? Hur vet du det?
5. Hur känner sig Emil när Wilma reser sig med sin bricka? Hur vet du det?
6. Stella följer efter Emil och ler hela vägen. Vad hade du gjort i Stellas ställe? Varför?

HJÄLPTRÄNAREN

Edith kom till hallen en halvtimme före alla andra. Hon ställde ut åtta koner i en rak rad, flyttade den sista en halv meter och ställde tillbaka den. Tränartröjan hängde nästan ned till knäna. På en lista hade hon skrivit nio namn, och fem av dem kunde hon redan utantill. I glasdörren såg hon sig själv och rätade på ryggen. ”Hej och välkomna”, sa hon tyst, och sedan en gång till med mörkare röst.

Från stora hallen hördes bollar som small mot väggen, och någon ropade ”Hit!” Edith blev stående med en kon i handen. Hon kände igen rösten. Det var Albin, som alltid stod till höger om henne när de spelade.

Nio barn kom springande med klubborna släpande efter sig och ställde sig i en rad.

”Är du tränaren?” frågade den minsta.

”Hjälptränare”, sa Edith. ”Mats kommer klockan fem.”

”Får vi spela match?” ropade en annan.

Dörren till stora hallen gick upp, och Albin stack in huvudet. ”Vi är en för få. Kom och spela, tio minuter bara!”

Edith tittade på klockan. Den var fem i fem. Hon tog ett steg mot dörren. Bakom henne grep en liten hand tag i tränartröjan.

1. Vad säger Edith tyst vid glasdörren?
2. Hur känner sig Edith innan barnen kommer? Hur vet du det?
3. Varför blir Edith stående med en kon i handen när hon hör ropet? Vad i texten får dig att tro det?
4. Hur känner sig Edith när Albin frågar om hon vill spela?
Hur vet du det?
5. Edith kan spela med Albin i tio minuter eller stanna hos barnen.
Vad hade du gjort i hennes ställe? Varför?

KVART I ÅTTA

Pappa gick hemifrån klockan 07.45. Varje morgon. Han tog matlådan ur kylen, sa "Hej då, gumman" och stängde dörren så tyst att lillebror inte vaknade. Skjortan var struken. Arbetsjackan med lagrets namn på ryggen hängde kvar i hallen. Den hade hängt där i tre veckor, och jag trodde att han hade en till.

Den torsdagen var första lektionen inställd. Jag tog bussen in till stan för att köpa en ny laddare. Utanför biblioteket satt pappa på en bänk, klockan 08.25. Matlådan stod bredvid honom. Han satt helt stilla och tittade på dörren. På den hängde en skylt: Öppnar 10.00. Jag stod kvar bakom busskuren i tio minuter. Sedan gick jag fram.

"Pappa?"

Han ryckte till. "Linnea. Ska inte du vara i skolan?"

"Första lektionen är inställd. Varför sitter du här?"

"Jag är tidig", sa han. "Jag brukar vara det."

"Lagret ligger åt andra hållet."

Pappa tittade på matlådan. Sedan drog han upp en tjock bok ur väskan och la den i knät. Nästan varje sida var gul av överstrykningspenna. "Jag har något på fredag", sa han. "Jag tänkte berätta när jag vet hur det gick."

Jag satte mig bredvid honom och räckte ut handen. "Ge hit. Jag förhör dig."

-
1. Vad står det på skylten på biblioteksdörren?
 2. Vad har hänt i Linneas familj innan texten börjar?
Hur vet du det?
 3. Varför går pappa hemifrån varje morgon? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Pappa tar fram en bok ur väskan. Vad förstår du då som du inte förstod innan? Hur vet du det?
 5. Linnea går fram till pappa. Gjorde hon rätt? Varför?

BURKEN

Rania hade inte hunnit sätta nyckeln i låset förrän grannens dörr gick upp på andra sidan trapphuset. Det hände varje eftermiddag vid fyra, och det hade hänt ända sedan i höstas. Grannen stod där i ylletofflor med en gurkburk i handen, och bakom honom luktade det nybakat.

”Rania, du som är så stark”, sa grannen, ”jag får inte upp den här burken.”

Hon vred på locket en gång, och det gick upp.

”Tack så mycket, och så är det lampan i hallen”, sa han.

”Du bytte den i tisdags.”

”Just det, men nu lyser den så bra att jag undrar om det är farligt.”

”Den är bara splitterny”, sa Rania.

”Då är det väl bra, och så har jag bakat, alldeles för mycket som vanligt.”

”Jag har matteläxor”, sa hon.

”Fem minuter”, sa grannen.

På hans köksbord stod en kaffekopp, ett glas saft som redan var upphällt och en plåt med havrekakor. Rania suckade, men hon satte sig ändå.

När hon gick hem igen hade klockan hunnit bli sex, och vid dörren stannade hon.

”Jag har ett ärende i morgon”, sa hon. ”Min cykelpump behöver en expert. Och helst en havrekaka.”

Grannen rätade på ryggen och frågade om klockan fyra passade. Det gjorde den, och när Rania stängde sin egen dörr hörde hon honom nynna i trapphuset.

-
1. Vad står på grannens köksbord?
 2. Grannen säger ”Fem minuter”. Vad menar han egentligen? Hur vet du det?
 3. Vad förstår du i sista stycket som du inte förstod i början? Hur vet du det?
 4. Hur känner sig Rania när hon går hem? Hur vet du det?
 5. Rania säger vid dörren att hon har ett ärende i morgon. Vad tycker du om hennes val? Varför?

VÅGEN

Bakom slöjdsalen hade det växt upp en jättelik blå våg över natten. Den täckte hela betongväggen, och längst upp hade någon målat skum som såg så äkta ut att man nästan väntade sig att få vatten i ansiktet. Robin stod med ryggsäcken på ena axeln och glömde att gå in.

”Helt sjukt”, sa han, ”det måste ha tagit hela natten, och ingen såg något.”

”Fyra timmar, minst”, sa Ellen, som kom gående med händerna djupt i jackfickorna och gäspade.

”Hur kan du veta det?” frågade Robin.

”Det ser man”, sa hon, ”skumtopparna är gjorda en och en, och det tar tid.”

”Det var säkert Dennis”, sa Robin, ”han hänger ju här med sin skateboard varje kväll.”

”Det var inte Dennis”, sa Ellen snabbt, ”han kan bara rita sitt eget namn.”

”Och fisken är bäst”, sa hon och nickade mot hörnet. ”Har du sett fisken?”

Robin gick ner på huk, och där nere vid marken, knappt synlig, simmade en orange fisk som inte var större än hans hand.

Rektorn kom runt hörnet med en hink och en borste. ”Jag vill bara veta vem som gjorde det”, sa hon, ”annars får hela skolan skrubba väggen på fredag.”

Robin såg på Ellens vita skor, och över tårna gick en smal blå rand.

”Robin? Vet du något?”

”Nej”, sa han, ”ingenting.”

Ellen tittade på fisken.

-
1. Vilken färg har fisken i hörnet?
 2. Hur känner sig Robin när han ser väggen? Hur vet du det?
 3. Vem målade vågen? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Varför svarar Robin som han gör när rektorn frågar?
Hur vet du det?
 5. Rektorn säger att hela skolan får skrubba väggen om ingen berättar. Vad hade du gjort i Robins ställe? Varför?

MÅNDAG MORGON

På måndagsmorgonen stod Signe och Kevin vid skåpen och lutade sig över Kevins mobil. Signe skrattade så att hon fick hålla sig i skåpsdörren. På skärmen sov en tjej på en soffa med öppen mun och en mustasch i tusch.
 ”Fem minuter tog det att rita den”, sa Kevin. ”Hon märkte ingenting.”

Clara kom gående med väskan på ena axeln. Signe höll upp mobilen mot henne.

”Titta! Du är en legend”, sa Signe.

Clara tittade på skärmen i två sekunder. ”Haha. Bra bild”, sa hon.

”Jag ser ut som ett troll.”

”Precis! Den har redan fyrtio visningar.”

”Fyrtio”, sa Clara. Hon öppnade sitt skåp, tog ut en bok och la tillbaka den. ”Haha.”

Kevin log stort. ”Jag visste att du skulle ta det bra.”

Det ringde in. Signe sprang mot matten. Kevin blev kvar med mobilen i handen.

”Kevin”, sa Clara lågt. ”Om det var du som låg där, hade du lagt upp den då?”

Kevin öppnade munnen och stängde den. Han tittade på bilden. Sedan tryckte han på skärmen, en gång, och höll upp mobilen igen. Där fanns ingen bild längre.

”Jag tänkte inte på det”, sa han.

Clara stängde skåpet. ”Jag vet”, sa hon. ”Nu tänkte du.”

1. Hur många visningar har bilden?
2. Vem menar Kevin när han säger ”Hon märkte ingenting”? Hur vet du det?
3. Vad menar Clara när hon säger ”Haha. Bra bild”? Hur vet du det?
4. Varför väntar Clara tills Signe har gått innan hon frågar Kevin om bilden? Vad i texten får dig att tro det?
5. Hur känner sig Clara när Kevin har tagit bort bilden? Hur vet du det?
6. Texten slutar med att Clara säger ”Nu tänkte du.” Vad tror du att texten vill säga med det? Varför?

SAMMA SAK

Noor har blivit tråkig. Förut brukade hon dansa runt i köket med musiken på högsta volym, men nu tittar hon mest på klockan och säger åt oss att skynda oss. I morse packade hon tre matlådor, gjorde två flätor på lillasyster och skrev under min läxlapp med mammas stora, runda bokstäver. Jag sa att det var fusk, men hon sa att det var samma sak.

”Kom och ät, mamma vilar”, sa Noor.

”Hon har vilat hela veckan, kan inte du spela kort med oss i stället?” sa jag.

”Jag måste tvätta”, sa hon.

”Du sa det i går också.”

Noor la en portion köttbullar på en tallrik och ställde den utanför mammas stängda dörr, bredvid brickan från lunchen som stod kvar med maten orörd.

”Och handbollen då, du har inte tränat sedan jul”, sa jag.

”Jag hinner inte”, sa Noor och började dammsuga under bordet.

Hennes mobil surrade på bänken om och om igen, tills hon vände den med skärmen nedåt.

Sent på kvällen vaknade jag av tvättmaskinen. I köket stod Noor och vek strumpor med ögonen nästan stängda. Jag visste inte vad jag skulle säga, så jag började diska, fast jag aldrig hade gjort det förut. Noor sa ingenting, men hon satte sig ner, för första gången på hela dagen.

-
1. Vad skrev Noor under i morse?
 2. Var är mamma under dagen? Hur vet du det?
 3. Noor säger att det är ”samma sak” när hon skriver under med mammas bokstäver. Vad menar hon? Hur vet du det?
 4. Hur känner sig Noor på kvällen i köket? Hur vet du det?
 5. Vad har hänt hemma innan texten börjar? Hur vet du det?
 6. Berättaren diskar för första gången, och Noor sätter sig ner. Vad tror du att texten vill säga med det? Varför?

NÄSTAN

Musiken dunkade så högt att jag kände den i fötterna, och luften luktade sockervadd och pommes. Långt däruppe skrek någon av ren lycka, och ljudet försvann med ett sus. Lamporna tändes en efter en, först de röda och sedan de gula, medan himlen bakom dem blev mörkblå. Ida ryckte mig i ärmen och pekade på vagnarna som svepte förbi över taken. ”Den där”, sa hon. ”Nu!”

Kön rörde sig sakta fram till en stång med ett rött streck högt upp och en skylt: Minst 140. Ida ställde sig under strecket och sträckte på sig så mycket att hälarna lämnade marken. Killen i röd jacka tuggade tuggummi och tittade på kön bakom oss i stället för på henne.

”Nästan”, sa han.

”Hon växte två centimeter i går”, sa jag.

”Då är hon säkert lång nog om en vecka”, sa han.

”Det är okej”, sa Ida snabbt, ”det ser ändå läskigt ut.”

Hon började räkna baklänges, tio, nio, åtta, som hon gjorde när tandläkaren borrade.

Killen ropade över kön att det var sista åket. Jag tittade på Idas gympaskor, som var platta som pannkakor. Sedan tittade jag på mina kängor med sulor nästan lika tjocka som min tumme.

1. Vad står det på skylten vid stängen?
2. Var är berättaren och Ida? Vad i texten får dig att tro det?
3. Vilken tid på dagen är det? Hur vet du det?
4. Varför säger Ida att hon inte vill åka ändå? Hur vet du det?
5. Berättaren tittar på Idas gympaskor och sedan på sina egna kängor. Vad hade du gjort i berättarens ställe? Varför?

DAGEN FÖRE

Dagen före finalen hade laget bara en lätt träning under strålkastarna. Planen var nyklippt. Vid sidlinjen stod Yusufs lillasyster med en hemmagjord flagga där det stod Yusuf 10. Yusuf sprang som en gasell så länge tränaren tittade åt hans håll. När tränaren vände sig om för att samla ihop konerna gick han lite snett. På vänster fot hade han två strumpor. På lappen på förrådsdörren stod startelvan. Hans namn var det tredje, och han läste det två gånger.

”Yusuf”, sa tränaren. ”Kom hit.”

Han joggade fram och lyfte knäna högt, som en travhäst. ”Jag är i toppform.”

”Det frågade jag inte om.”

”Bara så du vet. Och jag sov nio timmar.”

Tränaren nickade mot hans vänstra fot. ”Två strumpor.”

”Det är kallt.”

”Det är tjugo grader.”

Yusuf snörade om skon. Den satt redan hårt.

Tränaren tittade på honom länge. Sedan tittade hon på lappen med startelvan. ”Du spelar”, sa hon. ”Men klockan tolv tejpar jag dig själv, och när jag byter ut dig så går du av.”

Yusuf log så brett att han glömde att halta. ”Vad ska du tejpa?”

”Gå och byt strumpor”, sa hon.

Han gick mot omklädningsrummet med raka steg. Det första ajet hördes när dörren hade slagit igen.

-
1. Hur många strumpor har Yusuf på vänster fot?
 2. Varför springer Yusuf som en gasell så länge tränaren tittar?
Hur vet du det?
 3. Hur känner sig Yusuf när tränaren säger ”Du spelar”?
Hur vet du det?
 4. Vad menar tränaren när hon säger ”Gå och byt strumpor”?
Hur vet du det?
 5. Tränaren låter Yusuf spela, men med villkor. Vad tycker du om det hon bestämmer? Varför?

KANELBULLEN

Karim hade bott i Sverige i tre månader och övat svenska hela vägen i skolbussen. Han hade bestämt sig för att svara ordentligt och ärligt på allt som någon frågade honom, eftersom han inte ville verka oartig. När han stängde sitt skåp i korridoren stod Olle bredvid honom med en stor kanelbulle i handen.

Olle nickade mot honom och sa: "Läget?"

Karim rätade på sig och svarade så ordentligt han kunde: "Jag sov dåligt, min lillebror har feber, bussen kom tio minuter för sent och jag har glömt matteboken hemma."

Olle stod helt stilla med kanelbullen halvvägs till munnen medan en tjej gick förbi och sa "Läget?" till en klasskompis, som svarade "Läget" utan att någon av dem saktade in.

"Aha", sa Olle till slut, "det var mycket läge."

"Du frågade", sa Karim.

Olle skrattade så mycket att han fick lägga ifrån sig kanelbullen.

Nästa morgon stod Olle vid skåpen igen och lutade sig mot skåpsdörren när Karim kom. "Läget?" frågade han.

"Bra, och du?" sa Karim och log.

"Bra", sa Olle, "och hur är det med din lillebror?"

Karim blev stående med handen på skåpsdörren.

"Han är fullständigt frisk", sa han till slut, "och nu vill han ha kanelbulle också."

Olle bröt kanelbullen på mitten och räckte fram ena halvan, och tillsammans gick de mot klassrummet.

-
1. Vad säger Karim att hans lillebror har?
 2. Olle säger "Läget?" till Karim. Vad betyder det här? Hur vet du det?
 3. Olle säger "det var mycket läge". Vad menar han? Hur vet du det?
 4. Hur känner sig Karim när han går mot klassrummet dagen efter? Hur vet du det?
 5. Karim svarar långt på "Läget?" Vad hade du gjort i Olles ställe? Varför?

INGEN FARA

Onsdag kväll

Astrid: Här är bilderna till del 1 och 2, och jag har skrivit del 3 och 4 också eftersom ingen av er hann, så läs igenom allt innan fredag och säg till om något är fel!

Hampus: Grymt, Astrid, du räddar oss!

Jasmin: Tusen tack, du är bäst, jag hade aldrig hunnit med min del!

Marcus: Ska vi inte dela upp slutet så att du slipper göra allt själv, eller är det för sent?

Astrid: Ingen fara, jag tar det, det är ändå nästan klart.

Torsdag 02.41

Astrid: Klart, och sista bilden ligger i mappen, så nu behöver ni bara läsa.

Läst 07.50

Hampus: Du är en hjälte, jag ska läsa allt på bussen, vi ses på historian!

Marcus: Jag kan berätta om del 1 om ni vill, den verkar vara den lättaste, och Jasmin tar väl slutet?

Jasmin: Ja, jag tar den korta biten, för annars blir jag för nervös.

Torsdag 14.30

Astrid: Tack för all hjälp, allihopa. Utan er hade jag ju behövt göra allt själv, och det hade varit tråkigt.

Hampus: Haha, bra skämt!

Marcus: Menar du det där på riktigt?

Astrid: Självklart. Ingen fara.

Jasmin: Men du sa ju hela tiden att det var ingen fara, så vi trodde att du tyckte om att göra det.

1. Hur dags skriver Astrid att hon är klar?
2. Hur känner sig Astrid när hon skriver att allt är klart?
Hur vet du det?
3. Varför skriver Astrid "Ingen fara, jag tar det" när Marcus frågar om de ska dela upp slutet? Hur vet du det?
4. Vad menar Astrid när hon skriver "Tack för all hjälp, allihopa"?
Vad i texten får dig att tro det?
5. Jasmin skriver att Astrid hela tiden sa att det inte var någon fara. Vad hade du skrivit till Jasmin om du var Astrid? Varför?

FYRTIO MINUTER

Jag sprang över hela golvet i fyrtio minuter utan att röra bollen en enda gång. Ingen passade till mig. Killarna i gult och killarna i rött sprang runt mig som om jag var en kon. Ändå var det mig alla tittade på. En pappa vid sargen skrek: "Är du blind?" Jag låtsades att jag inte hörde. Den svarta tröjan klibbade, och jag kollade klockan på handleden för femte gången. Två minuter kvar.

När matchen var slut kom pappan som hade skrikit fram till mig. Han var röd i ansiktet, och skjortan hade åkt upp ur byxorna.

"Hur gammal är du egentligen?"

"Femton", sa jag.

"Vad får du för det här?"

"Femtio kronor per match."

Han tittade på mig länge. "Det är för lite", sa han. "Jag hade inte gjort det för hundra."

Han gick tillbaka till sin son, som satt på golvet och drack saft ur en liten pappersmugg. På läktaren, som bara var tre bänkar, började alla packa ihop sina termosar. Jag tog en klunk ur vattenflaskan. Jag tittade på klockan igen. Sedan hängde jag visselpipan runt halsen. Nästa match började om tio minuter.

-
1. Hur mycket får berättaren för varje match?
 2. Vad förstår du om berättaren i slutet som du inte förstod i början? Hur vet du det?
 3. Hur känner sig berättaren under matchen? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Vad menar pappan när han säger "Det är för lite"? Hur vet du det?
 5. Pappan skrek åt berättaren under matchen och säger sedan att det är för lite. Vad hade du sagt till honom i berättarens ställe? Varför?

NÄSTA FREDAG

Torsdag kväll

Jonatan: Hej, är det nachos hos dig i morgon, som vanligt?

Minna: Äh, jag har repet till nio i morgon, men vi kan kanske ta nästa fredag i stället, eller?

Jonatan: Ok.

Minna: Vi måste träffas snart, jag har så mycket att berätta om pjäsen och alla i gruppen, de är helt fantastiska!

Jonatan: Kul, berätta.

Fredag 22.10

Minna: Är du vaken? Jag kom precis hem, vi repade till halv tio och sedan åt hela gruppen pizza på scengolvet, och vi fick rollerna i dag, så jag ska spela den som snubblar in genom fel dörr.

Jonatan: Jag är vaken, vad kul att det gick bra.

Minna: Men du då, hur har du haft det i kväll, gjorde du något speciellt?

Jonatan: Bra.

Minna: Åt du nachos utan mig, eller var det ingen nachoskväll i dag heller?

Jonatan: Jag köpte två påsar som vanligt, det var ju rea.

Minna: Hur många fredagar har jag missat sedan repet började?

Jonatan: Fem.

Lördag förmiddag

Minna: Jag är ledig hela lördagen, så kom klockan fyra, jag fixar salsan, och jag lovar att inte prata om repetitionerna mer än en timme!

Jonatan: Ok!

Minna: Jag såg utropstecknet.

1. Hur många påsar köpte Jonatan?
2. Varför köpte Jonatan två påsar ändå? Vad i texten får dig att tro det?
3. Varför skriver Minna till Jonatan sent på fredagskvällen?
Hur vet du det?
4. Vad har hänt mellan Jonatan och Minna de senaste veckorna?
Hur vet du det?
5. Minna frågar hur många fredagar hon har missat, och Jonatan svarar "Fem." Vad hade du svarat i Jonatans ställe? Varför?

FYRA TONER

Till den som bor i 4B,
Jag skriver för att klaga. Varje kväll klockan sju har jag hört en bas genom väggen, samma fyra toner om och om igen, och det har pågått sedan augusti. Tonerna sitter kvar i huvudet hela natten, och i går upptäckte jag att jag nynnade dem på matten. Min lärare tror att jag har blivit konstig.

Det värsta är att den tredje tonen är fel. Den ska vara lägre. Jag har kollat på pianot hemma tre gånger, och jag har rätt. Hade du spelat den rätt hade jag inte haft något att klaga på. Jag flyttade skrivbordet till andra väggen för att slippa höra dig. Det höll i två dagar, sedan flyttade jag tillbaka det.

I måndags var det tyst. I tisdags också. Jag satt vid väggen i en timme med örat mot tapeten och hörde bara kylskåpet, som brummar också men inte alls lika bra. I kuvertet ligger ett papper med en melodi som passar till din bas, ifall du skulle börja spela igen. Du behöver inte använda den. Väggen är tunn, så det går bra att knacka.

Hälsningar

Joel i 4A

-
1. Vilken av de fyra tonerna tycker Joel är fel?
 2. Varför flyttar Joel tillbaka skrivbordet? Hur vet du det?
 3. Hur känner sig Joel när det är tyst i 4B? Hur vet du det?
 4. Vad förstår du i slutet som du inte förstod i början?
Hur vet du det?
 5. Joel skriver ett brev i stället för att knacka på dörren. Vad hade du gjort i hans ställe? Varför?

FRÖKEN LANES ÄRENDE

Det var en av de kvällar då dimman låg så tät över staden att gaslyktorna bara syntes som gula fläckar. Hollis hade suttit tyst vid brasan i två timmar, och jag hade läst samma sida i tidningen fyra gånger. Strax efter nio klapprade en häst förbi med en droska, och snart hörde vi snabba steg i trappan. En ung kvinna kom in. Under den grå kappan hade hon ett vitt förkläde, och vänster hand höll hon gömd i fickan.

”Jag heter Lane, och jag kommer för en väninnas skull”, sa hon.
 ”Hon arbetar som jag, hos en fin familj. I tisdags tappade hon fruns finaste skål, och den gick i hundra bitar. Hon plockade upp bitarna med bara händerna och gömde dem under sin säng. Hon har inte sovit sedan dess, och på fredag kommer frun hem.”
 Medan hon talade tog hon upp vänster hand ur fickan och strök håret ur pannan. Runt pekfingret satt en näsduk med en liten röd fläck.

Hollis hämtade en liten burk ur skåpet. ”Hundra bitar kan ingen laga”, sa han. ”Men frun märker det ändå, och hon blir mindre arg på den som berättar själv. Ge er väninna den här salvan. Ett sår från porslin ska inte sitta under en smutsig näsduk.” Fröken Lane stoppade snabbt handen i fickan igen. Hon tackade två gånger och var borta innan jag hann resa mig. Senare frågade jag Hollis hur han kunde veta att väninnan hade skurit sig. ”Jag vet ingenting om någon väninna”, sa han. Jag förstår fortfarande inte vad han menade.

1. Vilken hand håller fröken Lane gömd i fickan?
2. Händer berättelsen i vår tid eller för länge sedan? Vad i texten får dig att tro det?
3. Vem är väninnan som fröken Lane berättar om? Vad i texten får dig att tro det?
4. Hur känner sig fröken Lane när hon går? Hur vet du det?
5. Hollis lägger märke till små saker hos dem som kommer till honom. Är det en bra förmåga eller något obehagligt? Varför?

TIO I ELVA

Klockan var tio i elva, och om tio minuter skulle restaurangen öppna. I köket fräste löken i stora pannor, ugnarna brummade och någon ropade efter fler tallrikar. Lejla hade prao och hade fått skära gurka. Skivorna blev tjocka och tunna om vartannat, och två gånger tappade hon kniven på golvet. Kocken Henry tittade på henne över grytorna.

”Nu gäller det att ha is i magen”, sa han och gick ut i kylrummet.

Lejla stod still en sekund. Sedan öppnade hon frysen, tog tre isbitar och tuggade i sig dem en i taget. Det knastrade i hela huvudet, och det gjorde ont i tänderna. När Henry kom tillbaka frågade han vad hon gjorde vid frysen.

”Jag har is i magen nu”, sa Lejla. ”Tre bitar.”

Henry skrattade så att han fick hålla sig i diskbänken, och Lejla skrattade också, fast hon inte visste åt vad.

”Du är nog den första som har gjort det på riktigt”, sa han.

Så kom de första gästerna, och lapparna med beställningar blev fler och fler, tio, femton, tjugo. Pannorna fräste, och någon tappade en tallrik i diskrummet. Henry vände fiskbitarna en i taget, som om han hade hela eftermiddagen på sig. Lejla tittade på honom en lång stund. Hon skar långsammare, och nu blev alla gurkskivor lika tunna. Klockan ett kom servitrisen inspringande och ropade att ett helt fotbollslag just hade kommit in. Lejla fyllde ett glas med is och räckte henne det.

”Ha is i magen”, sa Lejla.

Henry log ned i stekpannan.

-
1. Hur många isbitar tuggar Lejla i sig?
 2. Hur känner sig Lejla när Henry har gått ut i kylrummet? Hur vet du det?
 3. Vad betyder ”ha is i magen” i den här berättelsen? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Varför ger Lejla servitrisen ett glas med is? Hur vet du det?
 5. Henry förklarar aldrig vad han menar. Borde han ha gjort det? Varför?

STENHUSET

Nu ska ni veta att det sällan är klokt att knacka på en dörr som är tre gånger så hög som man själv. Det visste Pim.

Han tillhörde tuvfolket, ett litet folk som bor i tuvorna på ängarna och nästan aldrig går längre bort än till närmaste bäck. Men han hade gått vilse i skogen, och regnet hade letat sig in genom kappan, så han knackade ändå.

Dörren öppnades av en jätte i röd väst. ”Så trevligt”, sa han och bugade artigt. ”Stig på, stig på, jag får så sällan gäster.” Han hängde Pims kappa på tork vid elden och vred om nyckeln två gånger. ”Det blåser in annars”, förklarade han. Över elden hängde en gryta som var stor nog att bada i, och vattnet hade just börjat koka. På bordet stod en enda tallrik, och den var mycket stor.

”Säg mig”, sa jätten och satte sig mittemot Pim, ”hur många vet att du är här i kväll?”

Pim tittade på tallriken, och sedan tittade han på grytan.

”Femtio”, sa han. ”Hela min släkt väntar vid stenbron och vet vilken dörr jag knackade på, och min farmor tycker inte om att vänta.”

Nu ska ni veta att Pims farmor satt hemma och stickade strumpor, och att ingen visste vart han hade gått.

Jätten tittade länge mot fönstret, och sedan skrattade han så att tallriken skallrade.

”Femtio!” sa han. ”Vilken stor släkt för ett så litet folk. Då ska jag inte hålla dig kvar.”

Han låste upp dörren och gav Pim en bit sockerkaka för vägen.

1. Hur många tallrikar står på bordet?
2. Varför vrider jätten om nyckeln två gånger? Hur vet du det?
3. Vad menar jätten när han frågar hur många som vet att Pim är där? Vad i texten får dig att tro det?
4. Tror jätten på det Pim säger? Hur vet du det?
5. Pim svarar ”Femtio”, fast ingen vet var han är. Vad hade du svarat i Pims ställe? Varför?

I HALLEN

Elvira hade bett mig att stanna i köket när hennes nya vänner kom. Jag är familjens hjälpare och behöver inte äta, men jag tycker om köket, så jag torkade dricksglas som redan var torra. Jag lade märke till att Elvira bytte tröja tre gånger framför spegeln. Den sista var gul, med en stjärna som hon hade sytt på själv kvällen innan. Hennes mamma hade sagt vid frukosten att det var så bra att Elvira äntligen hade fått vänner i nya klassen.

Flickorna hette Esme och Ylva, och de sa många vänliga saker. ”Vad mysigt det är här”, sa Esme. ”Så litet och gulligt.” Ylva böjde sig fram och tittade på stjärnan. ”Har du sytt den själv? Vad modigt.” Sedan tittade de på varandra och skrattade, fast ingen hade sagt något roligt. Jag tänkte att de måste tycka mycket om Elvira, eftersom de log hela tiden.

”Vi går före”, sa Ylva i dörren. ”Kom sen, om du hinner.” När de hade gått stod Elvira kvar i hallen. Sedan drog hon av sig tröjan, fast den inte var smutsig, och vek ihop den mycket noggrant.

”Jag har lite ont i huvudet”, sa hon. ”Jag stannar hemma.” Jag frågade om jag skulle hämta en tablett, men hon ville inte ha någon. Hon bad mig att inte säga något till mamma. Jag tänkte att det var bäst att göra som hon sa. Men jag lade tröjan överst i lådan, så att den skulle vara lätt att hitta nästa gång.

1. Vad hade Elviras mamma sagt vid frukosten?
2. Vad menar Ylva när hon säger ”Vad modigt”? Vad i texten får dig att tro det?
3. Hur känner sig Elvira när hon viker ihop tröjan? Hur vet du det?
4. Varför vill Elvira att hjälparen inte ska säga något till mamma? Hur vet du det?
5. Hjälparen tänker att det är bäst att göra som Elvira säger. Vad borde hjälparen göra? Varför?

SPRÅNGET

Skeppet gled in genom mörkret som en fisk av silver genom svart vatten, tyst, tyst, med alla sina små lampor tända.

Barnen hängde i det runda fönstret och tryckte näsorna mot glaset tills det blev imma. Luften i korridoren luktade metall och apelsiner, som den alltid gjorde. Med skeppet kom en flicka som hette Aylin. Hon hade en randig mössa och en ryggsäck som var nästan lika stor som hon själv. Hon höll sig i räcket med ena handen, hela tiden, också när hon åt.

”Nu ska du göra språnget”, sa Omid, som var äldst. Han tog med henne till den stora hallen. Den var rund och tom, och väggarna var mjuka som täcken. Där inne fanns inget upp och inget ned. Man tog sats mot en vägg och flög tvärs över hallen utan att röra vid något. Den som sköt ifrån för svagt drev långsamt genom hallen och snurrade sakta, sakta, tills någon kom och hämtade en. Omid hade själv hängt där en gång, sin första vecka, för fyra år sedan.

Aylin släppte räcket. Hon flög som en kastad vante, snett och för långsamt, och drev sakta genom hallen med armarna ute. Barnens skratt fyllde hallen. Genom det stora fönstret rullade en blå och vit värld förbi, med hav och moln, långsamt, långsamt. Aylin tittade på den och slutade sparka med benen. Då tog Omid sats. Han var hos henne innan någon hade hunnit sluta skratta.

-
1. Vad håller sig Aylin i, också när hon äter?
 2. Var bor barnen? Vad i texten får dig att tro det?
 3. Hur känner sig Aylin när hon svävar genom hallen?
Hur vet du det?
 4. Varför är Omid så snabb att hämta Aylin? Vad i texten får dig att tro det?
 5. Omid säger till Aylin att hon ska göra språnget. Är det ett bra sätt att ta emot den som är ny? Varför?

KAKTUS

Bea 17.58: Nu åker vi till nya grannarna, och mamma säger att jag ska vara trevlig hela middagen, alltså i TRE timmar!

Nellie 17.59: Du överlever, och kom ihåg ordet om det blir för jobbigt.

Dawit 17.59: Ett ord, så ringer vi och säger att din hamster har rymt genom ventilationen.

Bea 18.00: Jag har ingen hamster.

Dawit 18.00: Det vet inte grannarna.

Bea 18.01: Okej, kaktus.

Bea 18.47: Deras son Gabriel har ett akvarium som tar upp en hel vägg, och han har pratat om fiskarna i fyrtio minuter utan att andas.

Nellie 18.48: Stackars dig, jag skrattar så att jag gråter.

Bea 19.15: Kaktus.

Dawit 19.15: Ringer om en minut, håll ut!

Bea 19.16: NEJ, vänta, inte kaktus, glöm att jag skrev det.

Nellie 19.17: Vad händer egentligen???

Bea 20.04: Visste ni att de flesta fiskar sover med öppna ögon, eftersom de inte har några ögonlock?

Dawit 20.05: Vem är du, och vad har du gjort med Bea?

Bea 21.52: Hemma nu.

Nellie 21.52: Tre timmar, sa du, och klockan är snart tio.

Bea 21.53: Gabriel har en fisk som heter Kaktus, den äter ur handen, och jag fick mata den.

Dawit 21.53: Så du skrev kaktus om en fisk?

Bea 21.54: Kanske.

Nellie 21.55: Ska du tillbaka dit någon gång?

Bea 21.56: På torsdag, någon måste ju mata Kaktus.

Dawit 21.57: Jaså, Kaktus, alltså.

1. Hur dags skriver Bea att hon är hemma?
2. Vad betyder ordet kaktus för Bea, Nellie och Dawit klockan 18.01? Vad i texten får dig att tro det?
3. Varför skriver Bea "Kaktus" klockan 19.15? Hur vet du det?
4. Vad menar Bea med "någon måste ju mata Kaktus"? Vad i texten får dig att tro det?
5. Dawit frågar om Bea skrev kaktus om en fisk, och Bea svarar "Kanske". Hade du svarat dina kompisar likadant? Varför?

SPRINGAN

Första veckan i den gamla lägenheten trodde jag att det var mamma som stängde mitt fönster om nätterna. Jag lämnar alltid en smal springa öppen, för jag kan inte sova när luften står still. ”Asta, jag rör inte ditt fönster”, sa mamma vid frukosten utan att titta upp från telefonen. På kvällen ställde jag en bok i springan, så att ingen skulle kunna stänga.

På morgonen låg boken på golvet, och fönstret var stängt. Jag hade inte vaknat, fast jag sover lätt. Sedan dess har jag lagt märke till en sak. Fönstret stängs bara vissa nätter, och de nätterna regnar det alltid innan morgonen. Huset är över hundra år gammalt, och fönstret skakar när det blåser. Men i fönsterkarmen, längst ner där färgen har flagnat, har någon skrapat in ett namn med något vasst: DAGNY 1921.

I går lossnade botten i byrålådan, och under den låg en gulnad lapp. Där stod tre rader, och varje rad var skriven med en egen handstil.

”Var inte rädd. Hon stänger bara när det ska regna.”

”Det stämmer. Låt springan vara.”

”Tack, Dagny. Du är snäll.”

Mamma kommer hem sent nu, och i den nya skolan känner jag ingen än. Jag har inte berättat om lappen för henne. Men i kväll har jag skrivit en fjärde rad, och nu öppnar jag fönstret lite mer än vanligt.

1. Hur många olika handstilar fanns det på lappen när Asta hittade den?
2. Vad hade hänt i rummet innan Asta flyttade in? Hur vet du det?
3. Vem eller vad stänger fönstret om nätterna? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför öppnar Asta fönstret lite mer än vanligt i kväll? Hur vet du det?
5. Vad hade du gjort i Astas ställe? Varför?

MOLNET

Det hade inte regnat på ön sedan våren. Gräset på sluttningarna var gult och knastrade under fötterna, och getterna stod vid den tomma bäcken och väntade. I går hade den minsta geten lagt sig ner och inte orkat resa sig. Varje morgon bar Tiri vatten till dem från brunnen, två hinkar i taget, och varje morgon fick hon sänka hinken lite djupare.

Tiri bodde hos trollkarlen och lärde sig av honom. Han sa sällan mycket, och mest fick hon vänta och lyssna. I vintras hade han lärt henne molnens namn. Det är inga vanliga ord. Den som säger ett molns sanna namn kan kalla molnet till sig, och därför säger man det aldrig i onödan. Nu låg ett grått moln över havet i väster, tungt av regn, men det räckte bara till en ö. Det drev sakta mot den andra ön, där röken steg från husen och där gräset var lika gult som här. Tiri kunde namnet, och hon öppnade munnen. Hon såg på trollkarlen. Han satt på en sten och lagade ett nät, och han såg inte upp. ”Lyssna”, sa han bara.

Hon lyssnade. Hon hörde getterna och vinden i det torra gräset, och långt borta över vattnet hörde hon en hund som skällde på den andra ön. Hon stod länge så. Sedan stängde hon munnen och gick efter hinkarna. Trollkarlen sa ingenting. Men när hon kom tillbaka med vattnet hade han lagt en extra brödbit åt henne på stenen.

1. Vart driver molnet?
2. Vad betyder ”Lyssna” när trollkarlen säger det?
Hur vet du det?
3. Varför säger Tiri inte molnets namn? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför lägger trollkarlen fram en extra brödbit åt Tiri?
Hur vet du det?
5. Tiris getter är törstiga. Gjorde Tiri rätt när hon lät bli att säga namnet? Varför?

I GRYNINGEN

De gick ner till bryggan i gryningen, och pappan bar årorna och pojken bar fiskespöna. Motorn låg på bryggan där pappan hade lagt den i natt, och propellern var böjd. Pojken tittade inte på motorn. Han tog årorna från pappan, lade dem i den blå båten och började ro. Det var pappans tur att ro, men pappan satte sig längst bak och sa ingenting. Pappan hade fortfarande samma tröja som i går.

”Ror jag för fort?” sa pojken.

”Nej”, sa pappan.

”Jag kan ro hela vägen”, sa pojken.

”Jag vet”, sa pappan.

De rodde förbi den stora stenen som stack upp ur vattnet, och ingen av dem tittade på den. Längst ner, precis vid vattenytan, hade stenen en rand av blå färg. Pojken hade alltid vetat var stenen låg.

På en liten ö gjorde pappan upp eld och kokade kaffe. Förut hade pojken alltid fått blåbärssaft, men nu hällde pappan upp kaffe i två plåtmuggar och räckte honom den ena.

”Det var tjock dimma i natt”, sa pappan.

”Ja”, sa pojken.

”I sådan dimma ser man ingenting”, sa pappan. ”Inte ens stenarna.”

Pojken höll plåtmuggen med båda händerna och sa ingenting. Pappan tittade länge på honom, och sedan lade han handen på pojkens axel en kort stund och tittade ut över vattnet igen.

-
1. Vad hade pojken alltid fått att dricka förut?
 2. Vad hade hänt innan de gick ner till bryggan? Vad i texten får dig att tro det?
 3. Hur känner sig pojken när han ror? Hur vet du det?
 4. Vad menar pappan när han säger ”Inte ens stenarna”? Hur vet du det?
 5. Pappan säger nästan ingenting. Hade det varit bättre om han hade sagt mer? Varför?

DET GRÖNA

(Farmors kök en tisdagseftermiddag. Det luktar äpplen och kanel. Adrian sitter vid bordet med farmors nya

mobiltelefon i handen.)

Adrian: Okej, en gång till. När du vill ringa trycker du på det gröna.

Farmor: Det gröna, vänta, jag skriver upp det.

(Farmor skriver i ett litet block. Samma två ord står på varje blad.)

Adrian: Farmor, du har skrivit det förut.

Farmor: Jag har så dåligt minne nu för tiden.

Adrian: Men i söndags ringde du ju till mig, så hur gick det till?

Farmor: Det måste ha varit telefonen själv.

(Adrians mobil plingar. Han läser och lägger den med skärmen nedåt på bordet.)

Farmor: Är det dina kompisar? Gå du, vännen, vi tar det nästa tisdag.

Adrian: De ska bara till stranden, och där har jag varit förut.

(Farmor ställer fram en äppelkaka som räcker till sex personer.)

Farmor: Den blev visst för stor för en.

Adrian: Det säger du varje gång.

(Adrian tar en stor bit. Mobilen plingar igen, och han låter den ligga.)

Adrian: Nästa tisdag, då. Det gröna är för att ringa.

Farmor: Det gröna, ja, jag ska försöka komma ihåg det.

(Dörren går igen. Farmor tar telefonen, trycker snabbt med tummen och håller den mot örat.)

Farmor: Hej, Majken. Ja, han var här i dag igen, och nej, jag har inte lärt mig än.

(Farmor skrattar och skär en bit äppelkaka till sig själv.)

1. Vart ska Adrians kompisar?
2. Vad menar farmor med "Den blev visst för stor för en"? Hur vet du det?
3. Varför låter Adrian mobilen ligga? Vad i texten får dig att tro det?
4. Vad förstår du i slutet som du inte förstod i början? Hur vet du det?
5. Mobilen plingar två gånger. Vad hade du gjort i Adrians ställe? Varför?

MEJLET

Mira kom tjugo minuter för tidigt. Det var tisdag kväll, och gatan var tom på folk. Hon stod utanför dörren och läste mejlet från kursledaren en gång till. I mejlet stod tre saker att ta med, och väskan hade hon packat dagen innan. Dörren var tung och slog igen med en duns. Inifrån luktade det blöt lera och kaffe.

Hon gick in och ställde sig vid dörren. Längs väggarna stod hyllor med skålar och krukor, och någonstans surrade en maskin. En man i ett lerigt förkläde torkade händerna på en handduk.

”Är du Mira?” frågade han.

”Ja”, sa Mira. ”Jag kom nog lite tidigt. Jag kan vänta här borta.”

”Sätt dig gärna på bänken.”

Mira satte sig längst ut på bänken och knöt om skorna en gång till.

Utanför hade gatlyktorna tänts, en efter en. Klockan på väggen visade 18.00. Mannen vid arbetsbordet sorterade små träpinnar i en liten burk. Mira tog upp mobilen, tittade på den och la ner den igen utan att ha skrivit något. När de andra började samlas mitt i rummet hade hon redan rest sig. ”Var ska jag stå?” sa hon.

-
1. Hur många minuter för tidigt kom Mira?
 2. Hur känner sig Mira när hon sitter på bänken? Hur vet du det?
 3. Var är Mira? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Vad tror du händer efter att Mira har sagt ”Var ska jag stå?”
Varför?